

"Putin lyžuje" divadla Líšeň na festivalu Le Manifeste

Na průmyslovém severním pobřeží Francie, v blízkosti jaderné elektrárny, pod občasnými oranžovými oblaky a v pachu železa (výparů z místních železáren), v pokřiku racků a neutuchajícím přímořském větru vši silou třesoucím stromy, křovinami a travami, v městečku Grande-Synthe, se prvních deset dní v červenci koná mezinárodní politicky angažovaný festival Le Manifeste. Událost je koncipovaná jako desetidenní workshopy tvůrčího psaní, pohybového divadla, činohry, hudební a výtvarné práce, které letos vedli umělci z Francie, Dánska, Kanady a České republiky. Účastníci jednotlivých dílen se potkávají na společném večeři, během oběda a večeře, při debatách na politická témata či v hotelích. Práce, která zabírá celé odpoledne až do pozdních nočních hodin (končí se o půl jedenácté v noci), vrcholí v závěrečných dnech prezentací dílen a představeními profesionálních souborů.

Cílem dílny divadla Líšeň bylo poskytnout účastníkům možnost vymyslet, zpracovat a na jevišti předvést svůj politický postoj či názor. Vedoucí dílny - Pavla Dombrovská (konceptce, pohybové a režijní vedení) a výtvarník Antonín Maloň pracovali s převážně výtvarnými prostředky. Vznikly dvě postavy "mocipánů" s rozkládacími těly, na kterých byly vyobrazeny a ve scénkách rozehrány jejich "politické činy", kterými získávali či ztráceli moc. Posluhovači - vodiči jsou jim postavy v maskách. Překvapující a pro nás neobvykle různorodé bylo složení účastníků - v naší dílně byli lidé od patnácti do šestašedesáti let, s rozdílnou zkušeností s divadlem i různých profesí. Podobně tomu bylo i v ostatních skupinách, účastníci se nenechali omezovat věkem a ani odradit zaměřením dílen - o maximálním nasazení svědčily zlomeniny, které hned prvního dne v pohybové dílně utržily dvě odvážné, zhruba sedmdesátileté tanečnice. Tento zážitek však pro ně neznamenal fatální překážku, a tak v závěrečném vystoupení prezentovaly svou práci hrdě, se sádrou na ruce.

Brno-lisen.cz (2/2)

O tom, že nevelké městečko (nejen místní nemocnice) festivalem skutečně žije, svědčila i hojná divácká účast - kromě sedmdesáti účastníků dílen plnilo několik multifunkčních sálů Palais du Littoral i početné, několika set lidí čítající publikum. Divadlo Líšeň bylo na festival pozváno díky zaměření části své tvorby na politickou a lidskoprávní tematiku. Jeho hra Putin lyžuje vycházející z textů Anny Politkovské, s níž do Grande-Synthe přijelo, popisuje metody, kterými se současný ruský prezident dostal k moci. A přestože jsou texty zavražděné novinářky staré přes deset let, nabývají v souvislosti se současným děním na aktuálnosti. Tři představení " Poutine fait du ski" se odehrála s francouzskými titulky promítanými na strop v přeplněném vojenském stanu, který je součástí scény. Pro francouzskou verzi hry jsme také obměnili scénku na konci představení - místo Václava Klause a prezidenta Zemana "libajících" loutku-matrhošku Putina, přihopsala na scénu Le Penová a skočila si k Putinovi na chvíli do zlaté vany.

Kromě divadla Líšeň bylo "nejpolitičtější" příspěvkem závěru festivalu činoherní představení francouzského režiséra Nicolase Lamberta Le Maniements des larmes, jehož autorský scénář vychází z oficiálních i neoficiálních jednání evropských politiků a je ostrou kritikou intervenční politiky NATO. Nicolase velmi zaujala naše tvorba a nás zase jeho. Zajímavé bylo zjištění, že zdejší tvůrci ani publikum netrpí demagogickou argumentací u nás rozšířenou - kdo kritizuje Rusko, je považován za nekritického obdivovatele Ameriky a NATO, a naopak.

Le Manifeste končil opět společnou akcí - před rozloučením se s hlavní organizátorkou festivalu Brigitte Mounier i se všemi účastníky a lektory dílen, se konalo společné setkání pro zhodnocení letošního třináctého ročníku festivalu. Projevil se tak naplno komunitní charakter události, na niž se z celé Francie opakovaně sjíždějí lidé s potřebou vyjádření aktivního postoje k veřejnému prostoru a propojením se s ostatními angažovanými lidmi z různých zemí. Takto tematicky orientovaný, komunitní a přitom na široké vrstvy účastníků i publika zaměřený festival nemá v našem prostředí obdoby. Ve Francii však téma politiky proniká nemilosrdně do každodenního života - v blízkosti městečka, kde se koná festival, je početný uprchlický tábor a také podmořský tunel, v němž každý měsíc zemře několik lidí při pokusu dostat se do Anglie. Teroristické útoky jsou stále častější, v zemi platí výjimečný stav. Několik dnů po našem návratu domů nás zasáhla zpráva o brutálním teroristickém útoku z Nice. Takovéto skutečnosti provokují čím dál větší množství lidí k úvahám o tom, jakým způsobem je možné zamezit násilí, ukončit války, na nichž jako Evropa neseme svůj podíl viny a šířit toleranci, pochopení a solidaritu.

Reportáž z francouzského festivalu Le Manifeste! O dílně divadla Líšeň v čase 17:15:
<http://www.tele-astv.fr/video-5538-reportages-le-manifeste-11-juillet-2016.html>

Pavla Dombrovská